

Sardar Patel University

M. A. Examination IIIrd Semester (CBCS) Sanskrit

Monday Date: 02/04/2018 Time: 02.00 p.m. to 05.00 p.m.

PA03C SAN06: Anubhashya of Vallabhacharya Adhyay-I (Niyat Sutras)
& Shribhashya of Ramanujacharya (Para- 01 to 44)

Total Marks: 70

પ્ર-૧ બહુવિકલ્પીય પ્રશ્નો (બધા ફરજિયાત)

(૧૦)

૧. અણુભાષ્ય પર 'પ્રકાશ' ટીકા કોણે રચી છે ?
 (A) પુરુષોત્તમજી (B) ગોપેશ્વરજી
 (C) ગિરિધરજી (D) મુરલીધરજી
૨. વલ્લભાચાર્યને કેટલા પુત્ર હતા ?
 (A) ૦૪ (B) ૦૨
 (C) ૦૩ (D) ૦૮
૩. અત્ત એવ પ્રાણઃ સૂત્રનો ક્રમાંક કયો છે ?
 (A) ૧/૧/૨૨ (B) ૧/૨/૨
 (C) ૧/૩/૨૨ (D) ૧/૧/૧૦
૪. બ્રહ્મની કારણકોટિ ચર્ચામાં વલ્લભાચાર્ય કેટલાં તત્ત્વો સ્વીકારે છે ?
 (A) ૨૮ (B) ૧૨
 (C) ૦૮ (D) ૨૬
૫. શ્રીવલ્લભાચાર્યનું પાક્ટચ કઈ સંવતમાં થયું.
 (A) ૧૫૩૮ (B) ૧૫૩૫
 (C) ૧૫૪૫ (D) ૧૫૪૩
૬. વાસુદેવમાં નીચેનામાંથી કયો ગુણ રહેતો નથી.
 (A) એશ્વર્ય (B) જ્ઞાન
 (C) વીર્ય (D) માયા
૭. નીચેનામાંથી કોણ આલવારમાં સમાવિષ્ટ નથી.
 (A) ભટ્ટનાગ (B) સરયોગી
 (C) મધુરકવિ (D) પરકાલ
૮. નીચેનામાંથી યામુનાચાર્યનો ગ્રંથ નથી ?
 (A) સિદ્ધિત્રય (B) પુરુષનિર્ણય
 (C) તિથિનિર્ણય (D) આગમપ્રામાણ્ય
૯. નીચેનામાંથી કયું ધ્રુવાનુસ્મૃતિનું સાધન નથી.
 (A) અવભાસ (B) વિવેક
 (C) વિમોક (D) અવસાદ
૧૦. શ્રીરામાનુજાચાર્ય કયો વાદ સ્વીકારે છે ?
 (A) કર્મ (B) જ્ઞાન
 (C) જ્ઞાનકર્મસમુચ્ચય (D) જ્ઞાનભક્તિસમુચ્ચય

①

(P.T.O.)

પ્ર- ૨ અણુભાષ્યના દ્વિકર્તૃત્વ વિશે નોંધ લખો.

(૧૫)

અથવા

પ્ર- ૨ વલ્લભાચાર્યના મતે પ્રમાણ વિશે ચર્ચા કરો.

(૧૫)

પ્ર- ૩ (અ) નીચેનામાંથી ગમે તે એક ગદ્યખંડ સાનુવાદ સમજાવો

(૦૬).

૧. અથશબ્દોઽર્થચતુષ્ટયે વર્તતે મઙ્ગલે અધિકારે આનન્તર્યે અર્થાન્તરોપક્રમે ચ। તત્ર શ્રુતિમાત્રેણૈવ મઙ્ગલસિદ્ધે-
રર્થાન્તરસ્ય ચ પૂર્વોક્તસ્યાભાવાત્ નાત્ર તત્કલ્પનમ્। અથાવશિષ્યેતે આન્તર્યે તુ અધ્યયનસ્ય સ્વતઃ સિદ્ધ-
ત્વાદધિકાકાઙ્ક્ષા ભવતિ, તથા સતિ તદભાવાન્ન વિચારઃ સિદ્ધ્યેત્। તથાહિ ન તાવદ્ધર્મવિચારાનન્તર્યં,
વિપર્યસમ્ભવાત્। ન ચ પાઠતો નિયમ, તત્રાપિ તથા। ન ચાચારાદ્યવસ્થા। તત્રાપ્યનિયમસમ્ભવાત્।
પ્રત્યવાયાશ્રવણાત્। સમ્ભવેઽપિ ન વક્તવ્યમધ્યયનવત્। તથા ચ તતોઽપ્યાકાઙ્ક્ષા ભવેત્।

૨. ભૂમા ભગવાનેવ। કુતઃ। સમ્પ્રસાદાદધ્યુપદેશાત્। સમ્પ્રસાદઃ સુષુપ્તિઃ તસ્યાદધિ આધિક્યેનોપદેશાત્।
યદ્યપિ 'નાન્યત્ પશ્યતી'ત્યાદિ સમાનં તથાપિ 'સ એવાધસ્તાદિ'ત્યાદિના તુ તતોપ્યધિકધર્મા ઉચ્યન્તે। ન
હિ સુષુપ્તેઃ સર્વત્વાદિધર્માઃ સમ્ભવન્તિ। આત્મશબ્દશ્ચ મુખ્યતયા પરિગૃહીતો ભવતિ। ભવશબ્દસ્યાપિ
સર્વત્વાદ્ ભગવતિ વૃત્તિરદોષઃ તસ્માદ્ ભૂમા ભગવાનેવ।

પ્ર- ૩ (બ) અણુભાષ્યની ત્રિસૂત્રીનો સાર આપો.

(૦૮)

અથવા

પ્ર- ૩ (બ) વૈશ્વાનરાધિકરણનો સાર આપો.

(૦૮)

પ્ર- ૪ શ્રીસંપ્રદાય વિશે સવિસ્તર નોંધ લખો.

(૧૫)

અથવા

પ્ર- ૪ રામાનુજાચાર્યનું જીવન, સમય અને કવન ચર્ચો

(૧૫)

પ્ર- ૫ (અ) નીચેનામાંથી ગમે તે એક ગદ્યખંડ સાનુવાદ સમજાવો

(૦૬)

૧. બ્રહ્મશબ્દેન ચ સ્વભાવતો નિરસ્તનિખિલદોષોઽનવધિકાતિશયાસંખ્યેયકલ્યાણગુણઃ પુરુષોત્તમોઽ-
ભિધીયતે। સર્વત્ર બૃહત્ત્વગુણયોગેન હિ બ્રહ્મશબ્દઃ। બૃહત્ત્વં ચ સ્વરૂપેણ ગુણૈશ્ચ યત્રાનવધિકાતિશયં સોઽસ્ય મુખ્યોઽર્થઃ।
સ ચ સર્વેશ્વર એવ। અતો બ્રહ્મશબ્દસ્ત્રૈવ મુખ્યવૃત્તઃ। તસ્માદન્યત્ર તદ્ગુણલેશયોગા-દૌપચારિકઃ,
અનેકાર્થકલ્પનાયોગાત્, ભગવચ્છબ્દવત્। તાપત્રયાતુરૈરમૃતત્વાય સ એવ જિજ્ઞાસ્યઃ। અતઃ સર્વેશ્વરો
જિજ્ઞાસાકર્મભૂતં બ્રહ્મ।

૨. નનુ ચ સત્યં જ્ઞાનમનન્તં બ્રહ્મ ઇત્યત્ર સંત્યજ્ઞાનાદયો ગુણાઃ પ્રતીયન્તે, નેત્યુચ્યતે, સામાનાધિકરણ્યેન-
કાર્થત્વપ્રતીતેઃ। અનેકગુણવિશિષ્ટાભિધાનેપ્યેકાર્થત્વવિરુદ્ધમિતિ ચેત્-અનભિધાનજ્ઞો હિ દેવાનાંપ્રિયઃ।
એકાર્થત્વં નામ સર્વપદાનામર્થૈક્યં, વિશિષ્ટપદાર્થાભિધાને વિશેષણભેદેન પદાનામર્થભેદોઽવર્જનીયઃ,
તતશ્ચૈકાર્થત્વં ન સિદ્ધ્યતિ। એવં તર્હિ સર્વપદાનાં પર્યાયતા સ્યાત્; અવિશિષ્ટાર્થાભિધયિત્વાત્। એકાર્થ-
ભિધાયિત્વેપ્યપર્યાયત્વમવહિતમનાઃ શૃણુ-એકત્વતાત્પર્યનિશ્ચયાદેકસ્યેવાર્થસ્ય તત્તત્પદાર્થવિરોધિપ્રત્ય-
નીકપરત્વેન સર્વપદાનામર્થવત્ત્વમ્, એકાર્થત્વમ્, અપર્યાયતા ચ।

પ્ર- ૫ (બ) ધ્રુવાનુસ્મૃતિ વિશે સવિસ્તર નોંધ લખો.

(૦૮)

અથવા

પ્ર-૫ (બ) બાઘ્યબાધકભાવના ધોરણ વિશે ચર્ચા કરો.

(૦૮)

②